

GRØNLAND

ROMANER

Alting har sin pris af Lotte og Søren Hammer 2010

Den anden krimi i søskendeparret Hammers serie om den sympatiske kriminalinspektør Konrad Simonsen er inspireret af Lotte Hammers fortid som sygeplejerske på den amerikanske base i Kangerlussuaq. Et lig bliver fundet efter 25 år i indlandsisen. I begyndelsen giver storpolitik og forholdet til amerikanerne problemer. Alle frygter, at sagen har forbindelse til Thulebasen, men Simonsen finder et spor, der peger mod Danmark.

De dødes fjord af Hans Jakob Helms 2015

En knivdræbt grønlander i Nairobi bliver startskuddet på en hæseblæsende jagt efter den kolde krigs hemmeligheder på Thulebasen. Jagten bringer den unge diplomat Oskar K. Sonne fra København til London, Qanaaaq og Washington inden et dramatisk opgør i arkivet under Thuleradaren.

Is I blodet af Robert Zola Christensen 2013

Diskussionerne om den grønlandske undergrund og et muligt råstofeventyr har inspireret Robert Zola Christensen til denne politiske thriller. En flok videnskabsmænd findes døde i en lejr på indlandsisen. PET-betjenten Bent Kastrup sættes på sagen, der trækker tråde til jagten på råstoffer i Grønland og Alaska samt ikke mindst Thulebasen, hvor et amerikansk bombefly i 1968 styrtede ned med fire brintbomber.

Profeterne i Evighedsfjorden af Kim Leine 2012

Kim Leines store roman har skabt betydelig debat om de dansk-grønlandske relationer og den danske kolonihistorie. Romanen bygger på en virkelig hændelse om prædikanten Habakuk, der samlede en stor og ganske særpræget sekt i et afsidesliggende samfund i Evighedsfjorden ved Maniitsoq i slutningen af 1700-tallet. Kim Leine fik i 2012 boghandlernes pris De Gyldne Laurbær og i 2013 Nordisk Råds Litteraturpris for romanen.

Godhavn af Iben Mondrup 2014

Iben Mondrup har fået flotte anmeldelser for sin serie af grønlandsromaner. Godhavn fortæller historien om en dansk familie i det lille fangersamfund på Diskoøen og ikke mindst datteren Bjørk, som mister sine grønlandske venner, fordi hun skal gå i en dansksproget klasse. Romanen viser kultursammenstødet i en tid, hvor mange danskere rejste til Grønland for at arbejde.

Samlede skrøner bind I – IV af Jørgen Riel

2007-2008
Som ung var Jørgen Riel telegrafist på flere grønlandske ødestationer. Det kom der en samling kostelige og folkekære skrøner ud af. Bøgerne foregår i et fiktivt nordøstgrønlandsk fangerunivers. Noget er sandt, andet er en skrøne, men det er svært at se, hvor sandheden slutter, og skrønen begynder. Riels skrøner er letlæste og underholdende, så det er svært at stoppe, når man først er gået i gang.

Homo Sapienne af Niviaq Korneliusen

2014

Fem unge på jagt efter deres seksuelle identitet i et samfund, hvor også den nationale og kulturelle identitet er i spil. Bogen, der er Korneliusens debutroman, blev modtaget med storm af anmelderne og nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris 2015.

Godt i vej af Juaaka Lyberth

2014

Den første kærlighed og generationskløften i tressernes Grønland med et skolesystem og et samfund præget af danske autoriteter. Bogen blev nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris 2014 og er Juaaka Lyberths debutroman.

Zombieland af Sørine Steenholdt

2015

I Zombieland er der ikke nogen trøst at hente. Det er et Grønland uden filter, hvor selvmord, voldtægt, hashmisbrug og biltyverier hører til dagens orden – og alle lukker øjnene. Sørine Steenholdt skriver sig med debutbogen ind i den grønlandske litteraturhistorie som vred, ung kvinde.

COFFEE TABLE BØGER

Grønland – dyrenes og menneskenes land af Carsten Egevang

2011 (58.27)

Gennem sit arbejde som biolog har Carsten Egevang altid været tæt på dyrene i Grønland. Med tiden er han også blevet en prisbelønnet fotograf. I denne store og smukke billedbog stiller han linsen ind på dyrs og menneskers tilpasning til det barske arktiske miljø.

Thule på tidens rand af Kirsten Hastrup

2015 (46.74) Qaanaaq

Thuledistriktet i det nordligste Grønland lever tidløst og upåvirket af tidens tand, men hvor længe endnu? Siden det gamle fangersamfund blev rykket op med rode i halvtredserne, har folket og fangerne måttet tilpasse sig verdensordenen. Bogens mange fotos er taget af den prisbelønnede Grønlandsfotograf Carsten Egevang.

Støt kurs - flåden ved Grønland i 275 år, Grønlands Kommando i 60 år

Af Per Herholdt Jensen

2011 (35.54)

Siden 1736 har den danske marine hævdet dansk suverænitæt i de grønlandske farvande. Det fortæller søofficeren Per Herholdt Jensen i reportagestil og med mange fotos. Historien slutter lige før Flådestation Grønødal blev nedlagt, og den nye Arktisk Kommando blev oprettet i 2012.

Kujalleq – det grønne Grønland Af Ole G. Jensen

2015 (46.74, Sydgrønland)

Det var Erik den Røde, der i sin tid døbte verdens største ø Grønland. Tidligere museumsinspektør gennem en årrække i Qaqortoq i Sydgrønland, Ole G. Jensen, viser i billeder, hvorfor Grønland er et velvalgt navn på trods af den arktiske beliggenhed. Bogen er en letlæst introduktion til Sydgrønland.

Sirius gennem 50 år Redigeret af Peter Schmidt Mikkelsen

2000 (35.56)

Sirius-patruljen har siden 1950 været en af verdens mest specielle militærpatruljer. 12 mand på hundeslæder passer på den Nordøstgrønlandske Nationalpark – et landareal på størrelse med Tyskland og Frankrig tilsammen. Forfatteren til flere bøger om Nordøstgrønland og tidligere Siriusmand Peter Schmidt Mikkelsen har samlet minder og erindringer fra tidligere "Sirius-fupper", som satte livet på spil i det store øde.

DE STORE EVENTYRERE

Vi kommer hjem igen

af Søren Frandsen og Mette Karlsson

2015 (46.7)

Kæmpeværk om Danmark-ekspeditionen til Nordøstgrønland 1906-08, der endte som en tragedie med Mylius-Erichsens, Høgh Hagens og Jørgen Brønlands død. Meget af stoffet er aldrig tidligere offentliggjort. Bogen byder blandt andet på optryk af kunstnerne Achton Friis og Aage Bertelsens rejsedagbøger – og har desuden originalbidrag af Per Kirkeby og Henrik Dupont.

Peter Freuchen - den store Peter

af Kurt L. Frederiksen

2011 (99.4, Freuchen, Peter)

Peter Freuchen med den store fantasi er måske kongerigets største eventyrer. Petersuaq – Den Store Peter - blev født i Nykøbing Falster 1886, deltog i de store polarekspeditioner efter århundredeskiftet og mistede i den forbindelse det ene ben. Siden blev det til en karriere som journalist og formand for Eventyrernes Klub i New York. Kort tid før sin død i Anchorage 1957 nåede han også at vinde den amerikanske udgave af Kvit eller Dobbelt.

Jette Bang – fra isbjørnens bug

af Leise Johnsen

2014 (46.79)

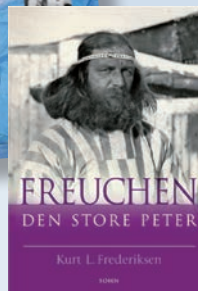
Fotografen Jette Bang var en pioner. Allerede som 22-årig drog hun i 1936 for egen regning til Grønland og dokumenterede gennem sine fotografier det gamle eskimoiske liv og fangerkulturen. Siden blev det til yderligere seks ekspeditioner. Leise Johnsen, der selv har boet i Grønland og i dag er direktør for Det Grønlandske Hus i København, har i denne bog samlet de bedste af Jette Bangs billeder og fortæller historien om en enestående fotografisk karriere.

Skal vi krepere her som dyr?

af Jan O. Kongstad

2015 (46.7)

I 1912-13 drager den danske officer og erfarne ekspeditionsmand J. P. Koch og den tyske polarforsker Alfred Wegener, der senere er blevet verdenskendt for sin teori om kontinentaldriften, over den grønlandske indlandsis på islandske heste. Ideen var på papiret god og også velforberedt, men hestene viste sig alligevel ikke at være det smarteste transportmiddel i de barske omgivelser. Det blev til en kamp om liv og død, inden turen var slut.

ERINDRINGER & BIOGRAFIER

Sume - en grønlandsk rocklegende

af Per Berthelsen

2010 (78.9061, Sume)

Per Berthelsen er sammen med makkeren Malik Høegh blevet kaldt Grønlands svar på Lennon og McCartney. I 1970 danner de to på Sorø Akademi bandet Sume, der fik uvurderlig betydning for den grønlandske nationalitetsfølelse og den grønlandske populærmusik. Bogen er Berthelsens personlige erindringer om et band, der rykkede et helt land og skrev rockhistorie.

Kajs Grønlandskronike

af Susanne Christiansen

2015 (99.4 Kleist, Kaj)

Kaj Kleist var i en årrække som direktør for det grønlandske hjemmestyre og med en livslang tæt tilknytning til Siumut-toppen et af de mest magtfulde og indflydelsesrige mennesker i det moderne Grønland. Kaj Kleists erindringer fortalt til journalisten Susanne Christiansen er derfor også historien om det grønlandske hjemmestyres turbulente historie fra 1979 til 2009.

Et langt liv på tværs

- erindrings- og debatbog 1933-1979 og 1980-2010

af Finn Lyng

Bind 1 (2010) - bind 2 (2013) (99.4 Lyng, Finn)

Forfatteren, debattøren og provokatøren Finn Lyng, der også var katolsk præst og grønlandsk medlem af EU-parlamentet 1979 – 1984, fortæller om et liv i en periode, hvor det grønlandske samfund ændredes radikalt. Finn Lyng var ikke bange for at lufte utraditionelle synspunkter og tale de grønlandske magthavere imod. Lyng døde i 2014.

Grønlænderinden af Christel Lüttichau

2014 (99.4, Meyer, Maria)

Som ung gad grønlandske Maria Meyer ikke vaske gulv og endte i København som maskinskriverske på Burmeister Wain. Herfra gik tilværelsen ud i den store verden som repræsentant for Grønland i London, Zürich og Paris. Senere vendte hun tilbage til Grønland, blev kommunalbestyrelsesmedlem og stiftede den første grønlandske kvindeforening.

Jonathan Motzfeldt – bygdedrengen, præsten, landsfaderen og statsmanden

af Peter Frederik Rosing

2008 (99.4, Motzfeldt, Jonathan)

Motzfeldt blev Grønlands første landsstyreformand i 1979 og var aktiv politiker i hele hjemmestyrets historie. Bogen er fortællingen om et kontroversielt og temperamentsfuldt politisk menneske og en landsfader, der også var præst og ikke mindst harmonikaspiller. Bogen er skrevet af tidligere direktør i Grønlands Radio, KNR, nu afdøde Peter Frederik Rosing.

For flid og god opførsel af Helene Thiesen

2011 (99.4 Thiesen, Helene)

Helene er 7 år, da hun sammen med 21 andre grønlandske børn bliver sendt til Danmark i 1951 for at lære dansk. Da hun halvandet år senere vender tilbage til Grønland, har hun glemt sit modersmål, og hendes mor forstår hende ikke. Bogen er Helenes egen gribende beretning om det store overgreb.

DEBAT

Balladen om Grønland - trangen til løsrivelse, råstofferne og Danmarks dilemma

af Martin Breum

2014 (46.79)

En indføring i Rigsfællesskabets historie. Hvad betyder det – og hvor er det på vej hen? Breum har interviewet en række grønlandere om deres syn på Rigsfællesskabet nu og i fremtiden. Bogen fokuserer på den række af uenigheder mellem den danske og grønlandske regering, som har præget mediebildet de seneste år.

Thulesagen – Løgnens univers

af Poul Brink

2015 (96.72)

En kritisk og medrivende fortælling om den sande historie bag Thulesagen og dens mange løgne. Nu afdøde journalist Poul Brink arbejdede med sagen i over 10 år og modtog Cavlingprisen i 1997 for sine afsløringer. Bogen ligger til grund for filmen Idealisten, som havde premiere i 2015.

Polarparadiset – et folk på kant med fremtiden

af Jan Cortzen

2010 (33.197)

Den tidligere chefredaktør for Børsen stiller skarpt på Grønlands udviklingsmuligheder set fra en erhvervsmands synsvinkel. Bogen er en debatbog om et samfund, der kæmper med lavt uddannelsesniveau, store sociale udgifter og måske en gang i fremtiden store råstofindtægter.

Inussuk – pejling mod Grønland af Lena Lauridsen

2015 (46.79)

Forfatteren Lena Lauridsen byder på en omfattende introduktion til Grønland og det grønlandske arbejdsmarked. Bogen er tænkt som en "grønspættebog" for alle, der overvejer at slå sig ned i Grønland.

Baser, Grønland og den kolde krig af Jens Zinglersen

2015 (96.72)

Zinglersen oplevede som ansat i Kongelige Grønlandske Handel B52-styrten i 1968 ved Thule på nærmeste hold. Han er stærkt kritisk over for USA's atompolitik og mener, at atomtruslen stadig eksisterer.

KOGEBØGER

Mamaq – en ny smag af Grønland

af Henri Gordon Lee

2012 (64.10267)

Mamaq betyder ”det smager godt” på grønlandsk. Kokken Henri Gordon Lee har med hjælp fra den grønlandske ekspert Anne Sofie Hardenberg udviklet flere end 50 opskrifter med grønlandske urter. Bogen er et bidrag til det nye nordiske køkken.

Takanna - go' mad af grønlandske råvarer af Tupaarnaq Rosing Olsen

2012 (64.10267)

Tupaarnaq Rosing Olsen har indsamlet næsten 100 opskrifter med lam, rensdyr, fisk, svampe og bær inden for både det traditionelle og det eksperimenterende grønlandske køkken. Takanna betyder ”værs'go”.

Udarbejder: Jesper Hansen, tidligere informationschef i Nuuk Kommune

Omslagsfoto: Scanpix

Udgiver: © Biblioteksmedier as,

Ballerup 2016

Tryk: Nofoprint, Helsingør

Varenr.: 47111603

FILM

Qivitoq - fjeldgænger

instr. Erik Balling

1956

Oscarnomineret Grønlandsfilm med Poul Reichardt i hovedrollen. Filmen er et kærlighedsdrama med enestående billeder fra 50'ernes Grønland. Eva (Astrid Villaume) kommer til Grønland for at overraske sin kæreste, men finder ham i armene på en anden kvinde. Hun søger tilflugt hos den mutte udstedsbestyrer (Poul Reichardt).

Nuummioq

instr. Otto Rosing og Torben Bech

2010

Den første grønlandsk producerede spillefilm nogensinde handler om Malik, der får konstateret kræft og tager på en sidste bådture med sin fætter. Filmen giver et spændende indblik i ungdomskulturen i det moderne Grønland. Nuummioq var nomineret til en Oscar som bedste udenlandske film og hentede rosende omtale i Cannes og ved Sundance Film Festivalen.

Sume - lyden af en revolution

instr. Inuk Silis Høegh

2014

Dokumentarfilm om Grønlands kendteste band, der i perioden 1972-77 satte strøm til den grønlandske sang og ord på følelserne hos et folk uden indflydelse på egen tilværelse. Filmen krydsklipper mellem gamle småfilmsoptagelser fra Grønland i 70'erne og nye interviews med bandmedlemmerne og deres hangarounds.

Eksperimentet

instr. Louise Friedberg

2010 (Filmen findes på Filmstriben.dk)

Spillefilm med Ellen Hillingsø om 16 grønlandske børn, der i 1950erne tvangsflyttes fra Grønland til Danmark. De skal 'kultureres' i Danmark og derefter vende tilbage for at være rollemodeller i det grønlandske samfund. Det går naturligvis helt galt. Filmens bogforlæg er Tine Brylids og Per Folkvers I den bedste mening. Helene Thiesens For flid og god opførsel behandler samme konflikt.

Idealisten

instr. Christina Rosendahl

2015

I 1968 styrter et amerikansk bombefly ned ved Thulebasen. Tre af bomberne blev bjerget, men den sidste bombe forsvandt. Sagen blev dysset ned, men journalist Poul Brink opdager tyve år efter, at mange af de arbejdere der skulle rydde op efter flystyrtet havde fået kræft. Filmen er baseret på hans bog Thulesagen – løgnens univers, og fik fem stjerner i flere dagblade.

